

ปีที่ 30 ฉบับ 10295 วันอังคารที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 หน้า 27

# วิทยาศาสตร์เพื่อลำไย

## ● ลักษณะ วุฒิสักดิ์

อภิเษรตลำไยไทยในตลาดโลกด้วย โรงรมยัดอายุลำไยส่งออกต้นแบบแห่งแรกของไทย ที่ใช้เทคโนโลยีการรมควันด้วย ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

โรงรมแห่งนี้ตั้งอยู่ในแหล่งผลิตลำไย รายใหญ่ของไทยคือ อบต.เหล่ายาว อ.บ้านไผ่ จ.ลำพูน ภายในศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยียัดอายุลำไยเพื่อการส่งออก วงเงินก่อสร้าง 65 ล้านบาท พื้นที่ใช้สอย 5,000 ตารางเมตร จุดมุ่งหมายเทคโนโลยีเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรอีกด้วย

วว.ยังได้ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาในพื้นที่ เช่น เชียงใหม่ ลำพูน พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อสร้างช่องทางการส่งเสริมบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา นักเทคโนโลยีในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเตรียมแรงงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับโรงรมที่มีอยู่หรือที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ส่งผลให้การควบคุมการผลิตและจำหน่ายมีประสิทธิภาพมากขึ้น



ภาพแสดงการให้สาบโรรมก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่คดมายลำไยส่งออก

## โรงรมเป็นมิตรกับชุมชน

สาพันธ์ ดันพานิช ผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีการเกษตร วว. กล่าวว่า เทคโนโลยีโรงรมของ วว. สามารถยัดอายุลำไยได้นานขึ้น 30-45 วัน ควบคุมปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่ตกค้างในเนื้อลำไยให้ต่ำกว่าเกณฑ์ ลดการใช้กำมะถัน ลดการรั่วไหลของก๊าซและได้ผลพลอยได้เป็นยิปซัม ซึ่งใช้เป็นวัสดุปรับปรุงสภาพดินได้

โรงรมนี้ประกอบด้วย 6 ห้องรม โดย 1 ห้องรมรองรับได้รอบละ 2 ตัน ใช้เวลาอบละ 90 นาที หรือเฉลี่ย 8 รอบต่อวัน พร้อมให้บริการแก่ผู้ส่งออกลำไยแล้ว โดยบริหารจัดการในรูปแบบสหกรณ์ กำหนดให้สมาชิกผู้ถือหุ้นจะต้องเป็นเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเท่านั้น จะเป็นรายเล็กหรือรายใหญ่ก็ได้ เป้าหมายสมาชิกไม่ต่ำกว่า 500 คน ส่วนอัตราค่าบริการจะต่ำกว่าโรงรมของเอกชนทั่วไปเล็กน้อย หรือต่ำกว่า 2 บาทต่อกิโลกรัม

ทั้งนี้ วว. มีกระบวนการคัดเลือกพื้นที่ที่มีลักษณะเหมาะสม เช่น อยู่ใกล้ชุมชน ใกล้สวนลำไยและการยอมรับของคนในชุมชน เพราะก๊ากษกำมะถันที่ใช้รมลำไยไม่เป็นมิตรกับชุมชน เกณฑ์เหล่านี้จะมีผลต่อการยื่นขอรับรองจีเอ็มพีของผู้ประกอบการ

“หลังจากโรงรมต้นแบบดูแลตัวเองได้แล้ว วว. จะค่อยๆ ถอยออกมาเพื่อเดินหน้าภารกิจใหม่คือ แก้ไขปรับปรุงโรงรมที่ไม่ได้มาตรฐานให้สามารถได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร ทั้งนี้ ประเทศไทยมีโรงรมลำไยกว่า 200 โรง แต่มีที่ผ่านการรับรอง 144 โรงเท่านั้น”

## ว.บาร่องคิวอาร์โค้ดลำไย

**ลักษณะมี ปลั่งแสงมาศ** ผู้ว่าการ วว. กล่าวว่า วว.ได้รับมอบหมายจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้จัดทำศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยียึดอายุลำไยเพื่อการส่งออกที่ได้มาตรฐานด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนำร่องขึ้น เพื่อเป็นต้นแบบโรจรมลำไยให้มาตรฐานเพื่อการส่งออกและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเอกชนและชุมชนเกษตรกรลำไยให้รู้จักการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการแก้ไขปัญหา

“เรานำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปสร้างความเข้มแข็งให้กับพี่น้องเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในพื้นที่จังหวัดลำพูนและแก้ไขปัญหาการส่งออกลำไยสด ครอบคลุมทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ”

ทั้งนี้ ระดับต้นน้ำ ได้แก่ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และอินทรีย์เคมี การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี เพื่อการผลิตลำไยอินทรีย์ การผลิตลำไยอินทรีย์นอกฤดูคุณภาพ การส่งเสริมให้มีรายได้เสริมจากการปลูกผักหวานป่า และเห็ดในสวนลำไย และการพัฒนาเครื่องเก็บผลลำไยโดยไม่ต้องปีนขึ้นลงหลายรอบ

ระดับกลางน้ำ การสร้างโรจรมต้นแบบการบริการที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาโรจรมให้ได้มาตรฐานจีเอ็มพี 2-5 โรงต่อปี การพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีการผลิตลำไยและการรวมเพื่อผลิตแรงงานคุณภาพและการประยุกต์ใช้คิวอาร์โค้ดเพื่อทวนสอบลำไยส่งออก ซึ่ง วว.ออกแบบได้เป็นหน่วยงานแรกของประเทศ

ระบบการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าประกอบด้วย ฐานข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลผู้ผลิต ข้อมูลการจัดการสวน หมายเลขทะเบียนการจัดการสวนที่ดี (GAP) ซึ่งชาวสวนได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมวิชาการเกษตร

ข้อมูลผู้ประกอบการส่งออกประกอบด้วย ชื่อบริษัทผู้ส่งออก หมายเลขทะเบียนโรงคัดบรรจุ ชื่อผู้นำเข้าและประเทศผู้นำเข้า รวมทั้งบรรจุข้อมูลต่างๆ ในระบบบัญชีส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลของสินค้า

ส่วนระดับปลายน้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพตลอดจนการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่าให้กับลำไย



อุปกรณ์ช่วยเก็บผลผลิต